

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ «Теорія і методика викладання баскетболу»

Ступінь вищої освіти - Бакалавр
Спеціальність – 017 Фізична культура і спорт
Освітня програма - бакалавр
Рік навчання - 2025-2026, семестр V
Форма навчання - денна
Кількість кредитів ЄКТС - 4
Мова викладання - українська

Викладачі курсу
Контактна інформація
викладача (e-mail)

Сторінка курсу в eLearn

Бринзак Сава Савович
067- 838-64-15
sava082@ukr.net
Євтушенко Ірина Михайлівна
097-605-10-96
ime11@ukr.net

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Метою дисципліни «Теорія і методика викладання баскетболу» є формування у студентів теоретичних і практичних знань зі спортивної гри баскетбол, засвоєння необхідних навичок технічних дій з м'ячем та без м'яча, оволодіння методикою навчання основним технічним прийомом гри та тактичним взаємодіям.

Завдання дисципліни:

- ознайомити студентів із історією розвитку спортивної гри баскетбол у світі, Європі та Україні;
- навчити студентів основам техніки та методики навчання і організації навчально-тренувального процесу;
- сформувати знання та вміння з виконання технічних прийомів і тактичних дій у баскетболі;
- сформувати практичні вміння і навички щодо самостійного проведення занять зі спортивної гри баскетбол у тренерській діяльності.
- сформувати у студентів знання та вміння з організації та проведення змагань, методики суддівства змагань.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері фізичної культури і спорту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів наук з фізичного виховання і спорту, та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК 1. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями

ЗК 4. Здатність працювати в команді.

ЗК 9. Навички міжособистісної взаємодії.

спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

СК 2. Здатність проводити тренування та супроводження участі спортсменів у змаганнях.

СК 5. Здатність зміцнювати здоров'я людини шляхом використання рухової активності, раціонального харчування та інших чинників здорового способу життя.

СК 12. Здатність використовувати спортивні споруди, спеціальне обладнання та інвентар.

результати навчання:

ПРН 5. Засвоювати нову фахову інформацію, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.

ПРН 7. Здійснювати навчання руховим діям та розвиток рухових якостей людини в умовах різних форм організації занять фізичними вправами.

ПРН 8. Здійснювати заходи з підготовки спортсменів, організації й проведення спортивних змагань.

ПРН 10. Оцінювати рухову активність людини та її фізичний стан, складати та реалізовувати програми кондиційного тренування, організовувати та проводити фізкультурно-оздоровчі заходи.

ПРН 13. Використовувати засвоєнні уміння і навички занять популярними видами рухової активності оздоровчої спрямованості.

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години (лекції/ практичні, с.р.)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
Змістовий модуль 1. Спортивна гра баскетбол як засіб фізичної культури і спорту				
Тема 1.1 Загальні положення та характеристика гри у баскетбол	16 год: 2 – л.; 6 – пр.; 8 – с. р.	<u>Знати:</u> історію розвитку баскетболу, досягнення українських спортсменів, морфофункціональні показники баскетболістів різного віку <u>Уміти:</u> Оцінити фізичний розвиток баскетболістів	Написати есе бліцопитування	Згідно політики і шкали оцінювання та відповідно критеріям оцінювання навчальних досягнень студентів
Тема 1.2. Правила змагань та суддівство у баскетболі	16 год: 2 – л.; 6 – пр.; 8 – с. р.	<u>Знати:</u> правила змагань з баскетболу; обов'язки і жести суддів з баскетболу; <u>Уміти:</u> Судити змагання з баскетболу	Зробити презентацію бліцопитування	Згідно політики і шкали оцінювання та відповідно критеріям оцінювання навчальних досягнень студентів
Всього за змістовим модулем 1	32 год: 4 – л.; 12 – пр.; 16 – с. р.			
Змістовний модуль 2 Теоретичні та методичні засади підготовки баскетболістів				
Тема 2.1. Технічна підготовка у баскетболі: методика викладання і контроль	24 год: 2 – л.; 10 – пр.; 12 – с. р.	<u>Знати:</u> Техніку нападу, захисту. Техніка виконання кидка Методику навчання, викладання. Методику контролю техніки виконання ігрових прийомів баскетболу <u>Уміти:</u> Використовувати технічні прийоми під час гри.	Виконати нормативи бліцопитування	Згідно політики і шкали оцінювання та відповідно критеріям оцінювання навчальних досягнень студентів

		Застосовувати контрольні тести і нормативи для перевірки виконання технічних прийомів баскетболу		
Тема 2.2 Тактична підготовка у баскетболі: методика викладання і контроль	24 год: 2 – л.; 10 – пр.; 12 – с. р.	<u>Знати:</u> Тактику захисту і нападу у баскетболі <u>Уміти:</u> Використовувати різні тактики у нападі і керувати діями команди у захисті. Методику викладання	Виконати нормативи бліцопитування	Згідно політики і шкали оцінювання та відповідно критеріям оцінювання навчальних досягнень студентів
Всього за змістовим модулем 2	48 год: 4 – л.; 20 – пр.; 24 – с. р.			
Модуль 3 Організація та проведення тренувальних занять і змагань з баскетболу				
Тема 3.1. Спортивні споруди та техніка безпеки у баскетболі	12 год: 2– л.; 4 – пр.; 6 – с. р.	<u>Знати:</u> Види спортивних споруд для тренувального і змагального процесу у баскетболі, умови використання і техніку безпеки <u>Уміти:</u> Застосовувати спортивний інвентар у тренувальному і змагальному процесі баскетболістів	Бліцопитування	Згідно політики і шкали оцінювання та відповідно критеріям оцінювання навчальних досягнень студентів
Тема 3.2 Організація і проведення заняття з баскетболу	16 год: 2 – л.; 6 – пр.; 8 – с. р.	<u>Знати:</u> Методику проведення заняття з баскетболу <u>Уміти:</u> Скласти план-конспект тренувального заняття з баскетболу	Написати план-конспект заняття	Згідно політики і шкали оцінювання та відповідно критеріям оцінювання навчальних досягнень студентів
Тема 3.3. Методика організації та проведення змагань з баскетболу у сільській місцевості	12 год: 2 – л.; 4 – пр.; 6 – с. р.	<u>Знати:</u> Методику організації змагань з баскетболу у сільській місцевості. <u>Вміти:</u> Проводити змагання з баскетболу	Написати регламент	Згідно політики і шкали оцінювання та відповідно критеріям оцінювання навчальних досягнень студентів

Всього за змістовим модулем 3	40 год: 6 – л.; 14 – пр.; 20 – с. р.
Всього за курс – 120 год: 14 год – лекції; 46 год – практичні; 60 год – самостійна робота	

УТВОРЕННЯ ОЦІНКИ ЗА КУРС

Оцінка за курс утворюється з оцінки навчальної роботи, що складає 70% ваги, та оцінки за підсумкову атестацію (екзамен), що складає 30% ваги.

Види діяльності	Кількість балів
Змістовий модуль 1	100
Спортивна гра баскетбол як засіб фізичної культури і спорту	
Тематичні контрольні бліцопитування (тест)	25
Написання есе	25
Самостійна робота: підготовка мультимедійної презентації	25
Модульна контрольна робота	25
Змістовий модуль 2	100
Теоретичні та методичні засади підготовки баскетболістів	
Тематичні контрольні бліцопитування (тест)	25
Виконання вправ з фізичної та технічної підготовки (виконання 5-ти нормативів)	50
Модульна контрольна робота	25
Змістовий модуль 3	100
Організація та проведення тренувальних занять і змагань з баскетболу	
Тематичні контрольні бліцопитування (тест)	25
Написання плану-конспекту тренувального заняття	25
Самостійна робота студентів оцінюється складанням календаря змагань з баскетболу	25
Модульна контрольна робота	25

Шкала оцінювання

Рейтинг студента, бали	Оцінка національна за результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	Відмінно	Зараховано
74-89	Добре	
60-73	Задовільно	
0-59	Незадовільно	Не зараховано

Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Презентації, тестові завдання, доповіді, есе, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Презентації, тестові завдання, доповіді, есе повинні бути оформлені згідно зразку та мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

Рекомендовані джерела інформації

Основні:

1. Анікєснко Л. В., Єфременко В. М., Яременко О. М., Кузенков О. В., Устименко Г. О. Фізичне виховання: Техніка та тактика гри в баскетбол: «Навчання техніці та тактиці гри у баскетбол для студентів»: навч. посіб. для студ. / Електронні текстові дані (1 файл: 7,1 Мбайт). Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. 127 с.
2. Бринзак С.С., Євтушенко І.М. Методичні рекомендації з дисципліни «Методика спортивної підготовки в обраному виді спорту (баскетбол)». Частина 1. Групи початкової підготовки: для студентів освітнього ступеня «бакалавр» галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка» спеціальності 017 «Фізична культура і спорт». Київ : НУБіП України, 2023. 42 с.
3. Волошин А. Сушко Р. Баскетбол України [монографія]. К.:ТОВ «Новий друк», 2019. 500 с. з іл.
4. Ефімов О.А., Помещикова І.П. Основи баскетболу. Навчальний посібник. / О.А. Ефімов, І.П. Помещикова – Харків: ХДАФК, 2011. 108 с.
5. Костюкевич М.В. Організація і проведення змагань зі спортивних ігор. 2-ге вид. перероб. та доповн.: навч. посіб. / В.М. Костюкевич. К. 2017. 216 с.
6. Куроченко І.П., Біляєв Я.М. Організація фізичної культури і спорту в територіальних громадах України: навч-метод. посіб. / І.П. Куроченко, Я.М. біляєв, Київ: Видавництво Ліра-К, 2022. 464 с.
7. Сушко Р.О. Розвиток спортивних ігор в умовах глобалізації (на матеріалі баскетболу). ЦУЛ. 2019. 360 с.
8. Теоретико-методичні основи баскетболу. Видання друге, перероблене та доповнене / О.О. Мітова, В.В. Грюкова – Дніпро : Вид. «Інновація», 2020. 140с.

Додаткові:

1. Анісімов В.В., Помещикова І.П., Євтушенко І.М., Кудімова О.В. Стан оперативного мислення баскетболістів-аматорів. Проблеми і перспективи розвитку спортивних ігор і єдиноборств у вищих навчальних закладах. Т 2. Харків. 2018 С. 5-8
2. Волошко, Г. В. Фасилітативний підхід у діяльності викладача як сучасний напрям реформування вищої освіти. Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології, 2016. 9 (63), 96-106.
3. Грибан Г. П. Термінологічний словник з фізичної культури і спорту. Житомир: Рута, 2016. 99 с.
4. Грабовський Ю. А. Масова фізична культура і спорт: основи організації та методики : навч. посіб. для студентів вищ. закл. освіти галузі знань: 0102. Херсон. держ. ун-т. Херсон : 2014. 231 с.
5. Детинченко С. Т. Спортивне тренування з баскетболу як педагогічний процес / С. Т. Детинченко, В. А. Бандура // Сучасні проблеми фізичного виховання, спорту та здоров'я людини : матеріали VII інтернет-конференції. м. Одеса, 17-18 жовтня 2023 р. Одеса. : видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2023. С.63-65.
6. Костенко М.П., Дубовік Р.Г., Бринзак С.С. Баскетбольні кондиції та тренування для гравців студентської чоловічої збірної команди університету на період карантину. V Міжнародна науково-практична конференція "Eurasian scientific congress" (May 17, 2020) CPN Publishing Group: Madrid? Spain. С. 442-445
7. Костенко М. П., Путров С. Ю., Кротов Г.В., Костенко С. В. Модель підготовки тренерів до формування групової рефлексивності спортсменів в ігрових видах спорту. Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт) Випуск 1 (159) 2023 С. 87 – 93. Режим доступу : <https://spppc.com.ua/index.php/journal/article/view/1060/1035>
8. Кошура А.В. Теорія і методика спортивних тренувань : навч. посіб. – Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю.Федьковича, 2021. –120с.

9. Несен О.О., Ширяєва І.В., Євтушенко і.М. Удосконалення технічної підготовленості баскетболістів 10-11 років на базі розвитку координаційних та швидкісно-силових здібностей. Спортивні ігри. Випуск 1. 2018 С. 13-21
10. Офіційні Правила Баскетболу 2022. Центральне бюро FIBA, 2022. 104с.
11. Пасічник В. Теорія і методика викладання баскетболу : навч. посіб. / Вікторія Пасічник. – Л. : ЛДУФК, 2015. 78 с.
12. Пітин М. П. Теоретична підготовка в спорті. Львів : ЛДУФК, 2015. 370 с.
13. Помещикова І.П., Назаревич А.В., Євтушенко І.М. Рівень концентрації уваги баскетболісток 13-14 років. Физическое воспитание и спорт в высших учебных заведениях: сборник статей X Международной научной конференции. 2014 с. 157-160
14. Синіговець І.В. Допоміжні види спортивних ігор для занять з фізичної культури в школі: навчально-методичний посібник для студентів ВНЗ факультету фізичного виховання, вчителів з фізичної культури ЗОШ та тренерів ДЮСШ / Упорядник І.В. Синіговець. Чернігів: Чернігівський національний педагогічний університет імені Т.Г. Шевченка, 2011. 92 с.
15. Яковлів В. Л. Основи управління підготовкою юних спортсменів : навч. посіб. Вінниця: Нілан-ЛТД, 2016. 271 с.
16. Sava Brynzak, Sergiy Putrov, Omelchuk Olena, Atamanyuk Svetlana, Vitalii Myroshnichenko. Identification and analysis of the shortcomings of the training process of the student basketball team during the preparatory period. Journal of Physical Education and Sport ® (JPES), Vol. 22 (issue 3), Art 73, pp. 583 - 592, March 2022 online ISSN: 2247 - 806X; p-ISSN: 2247 – 8051; ISSN - L = 2247 - 8051 © JPES <https://efsupit.ro/images/stories/martie2022/Art%2073.pdf>

Інформаційні ресурси:

1. Баскетбол. Контрольні вправи і нормативи. URL: <https://moodle.znu.edu.ua/mod/resource/view.php?id=305106&forceview=1>
2. Всесвітня федерація баскетболу. Офіційний сайт. Код доступу: <http://www.fiba.com/>
3. Офіційний сайт Федерації баскетболу України – Режим доступу : <http://ukrbasket.net/?ret=home>